

LEGYÉL TE IS MADARÁSZ!

Levelező vetélkedő

1. forduló

3-4. osztály

MEGOLDÁSOK

2. FELADAT: Nézd meg jól a csőrünk, lábunk!

A madarak csőrének, lábának alakjából, alkatukból következtetni lehet az életmódjukra, táplálékukra. Az alábbiakban „madártípusok” mutatkoznak be nektek. Nézzétek meg jól a fotókon szereplő madarakat és állapítsátok meg, ki melyik csoportba tartozhat. Írjátok neveiket a bemutatkozások mögötti pontozott vonalakra!

1. *Vékony, hegyes csőrünkkel akár a fakéreg szűk repedéseiből is összegyűjtjük az apró rovarokat, lárvákat, petéket.*

CSIPLCSALP FÜZIKE, ÖKÖRSZEM, KERTI ROZSDAFARKÚ, HEGYI FAKUSZ

2. *Erős, karmos lábunk a préda megragadására, horgas csőrünk feldarabolására szolgál.*

KARAVÁLY, UHU, VÖRÖS VÉRCSE, KUVIK

3. *Hegyes, törzszerű csőrünkkel ügyesen békászunk, halászunk. Hosszú lábainkkal bátran vízbe gázolhatunk, gázlómadarak vagyunk.*

FEKETE GÓLYA, NAGY KÓCSAG, SZÜRKE GÉM, FEHÉR GÓLYA

4. *Vésőszerű csőrünkkel lyukakat készítünk a fatörzsekbe. Hosszú, kampós végű nyelvünkkel rovarlárvák, hangyabábok után kutatunk. Lábunk a fatörzsön való kapaszkodáshoz kiváló.*

NAGY FAKOPÁNC, FEKETE HARKÁLY, KIS FAKOPÁNC, HAMVAS KÜLLŐ

5. *Kúpos, erős csőrünkkel könnyedén feltörjük a magok héját.*

TENGELIC, MEGGYVÁGÓ, ZÖLDIKE, MEZEI VERÉB

6. *Lapos, lemezes csőrünkkel szűrjük ki a vízből táplálékunkat. Úszóhártyás lábunknak köszönhetjük, hogy ügyesen úszunk és bukunk a víz alá.*

BARÁTRÉCE, BÜTYKÖS HATTYÚ, NYÁRI LÚD, KANALAS RÉCE

3. FELADAT: Mutasd a fészked, megmondom ki vagy!

Nincs két egyforma otthon –és ez a madarakra is igaz. Oly sok mindenből lehet építkezni: sárból, gallyakból, szalmából, mohából, falevelekből, nyárfaszöszből és még mi minden másból! A hajlék építőanyaga mellett alakja, mérete, elhelyezése is jellemző egy-egy fajra.

A. Az alábbi szótöredékekből állítsátok össze a következő képeken látható madarak neveit és írjátok a hozzájuk tartozó számok mellé a pontozott vonalakra!

Melyik madár és fészkek tartozik össze a képeken láthatóak közül? Írjátok a nevek mellett található négyzetekbe otthonuk képének betűjelét!

NCIN SZKA SÁR DEIF VE LAG RGYA ÉCE SBA ER

CSU RJÚ S RI TÉS TÖK GÓ ERÉ ÜLE LYV EKE EG

GOLY GYU ÉN IVA SZÉ ÉSR EGE GARI GÓ SZŐ

1: SÁRGARIGÓ	L	5. ÉNEKES RIGÓ	K
2: CSUSZKA	SZ	6. EGERÉSZÖLYV	K
3: ERDEI FÜLESBAGOLY	A	7. SZÉNCIONEGE	Ó
4. VETÉSI VARJÚ	É	8. GYURGYALAG	E
9: TÖKÉS RÉCE	F		

B. A madárfiókák egy része csupaszon és vakon bújik ki a tojásból. Szüleik heteken keresztül etetik és melengetik őket, nélkülük a fiókák elpusztulnának.

Írjátok a számok alá a fészkek hozzájuk párosított betűit, hogy összeolvasva őket megtudjátok, hogyan nevezik az ilyen típusú fiókákat!

9	4	2	8	6	1	3	5	7
F	É	SZ	E	K	L	A	K	Ó

C. A feladat képein látható fészkekben, odúban egy kivételével ilyen fiókák nevelkednek. Egy fészkek lakóit viszont már kikeléskor pihetollak fedik, s anyjuk vezetésével hamarosan rövidebb-hosszabb időre elhagyják otthonukat, hogy önállóan táplálkozzanak. Ők un. fészekhagyó fiókák.

Melyik madár fiókái fészekhagyók a feladatban szereplők közül? Írjátok a nevét a pontozott vonalra!

TÖKÉS RÉCE

5. FELADAT: A madárvilág titkai

A madarak élete tele van felfedeznivaló, érdekes titkokkal, ezek közül olvashattok itt néhányat. De az igaz állítások közé három téves is keveredett. Döntsétek el, igazak-e az alábbi mondatok, s írjátok eléjük a pontozott vonalakra a megfelelő betűjeleket (I vagy H)!

- I** 1. A **jégmadár** az elfogyasztott halak szálkáit, pikkelyeit köpet formájában távolítja el.
- I** 2. A **fecskek** az összegyűjtött repülő rovarokból kis gombócokat formálnak, s ezzel etetik fiókáikat.
- I** 3. A **harkályok** tél végén egy száraz ágcsonton „dobolnak”, ezzel a hanggal védik területüket.
- H** 4. A **baglyok** teljes sötétségben is jól látnak, hiszen ultrahanggal tájékozódnak.
- I** 5. A **szajkó** ősszel rengeteg makkot rejt el tartalékképpen, s amikre nem talál rá, azok tavasszal kicsírázhatnak, s a későbbiekben fává növekedhetnek.
- I** 6. A **kakukk** megeszi azokat a szőrös hernyókat is, amiket más madarak nem fogyasztanak.
- H** 7. A **fehér gólya** a siklókat is elkapja, de azok szorosan a csőre köré tekerednek, így lenyelni soha nem tudja őket.
- I** 8. A **csuszka** képes a fatörzsön fejfelé lefelé közlekedni, mintha „csúszna”, nevét is erről a viselkedéséről kapta.
- I** 9. A **zöld küllő** a hangyabolyok oldalába erős csőrével lyukakat vág, s hosszú, ragadós végű nyelvével összegyűjti a hangyákat, bábokat.
- H** 10. Az összes hazai vonuló madarunk Afrikában telel.